

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בשב"ק פרשת כי תצא תשפ"ג לפ"ק

בקעמפ מתיבתא נחלת יעקב וויען - לאק שעלדריק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף שפ"ב

לד-טו) סור מרע ועשה טוב, שיש לסור מהרע, להיות נוהר
ונשמר שלא יעבור על הלאוין שבתורה, ועשה טוב,
לקיים העשין שצוה ה' לעשות. וסדר העבודה היא,
מתחלה 'סור מרע', לשמור עצמו שלא יעבור על דברי
ה', ואם נכשל ישוב ויתקן חטאיו, ושוב אחר זה יעשה
טוב'. ועל זה הזהיר הנביא (ירמיה ד-ג) נירו לכם ניר ואל
תזרעו אל קוצים, ופירשו בתוספות (פסחים קז: ד"ה נירו)
דכל זמן שהקוצים בתוכה אינה מועלת זריעתה כלום,
ורק אחר שתסיר השקוצים יכולים לשוב אל ה' ע"ש.

ובחובות הלבבות (שער יחוד המעשה פרק ה) כתוב וזה
לשוננו, והיה אחד מהחסידיים מצוה לתלמידיו
למדו הרע תחילה להבדל ממנו, ואחר כך למדו הטוב
ועשאוהו, כמו שאמר הכתוב נירו לכם ניר ואל תזרעו
אל קוצים עכ"ל. ובספה"ק דעת משה (פרשת פנחס) הביא

כי תצא למלחמה על אויביך, ונתנו ה' אלקיך בידך,
ושבית שביו, וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת
בה ולקחת לך לאשה וגו', ובכתה את אביה ואת אמה
ירח ימים וגו' (כא-י). - ולהלן בפרשה אחריה, כי תהיין
לאיש שתי נשים, האחת אהובה והאחת שנואה, וילדו
לו בנים האהובה והשנואה, והיה הבן הבכור לשנאה,
והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו, לא יוכל
לבכר את בן האהובה על פני בן השנואה הבכור וגו'
(כא-טו).

ובספרים הקדושים כתבו לבאר פרשיות אלו, על חיוב
עבודת האדם ליוצרו, לדעת חובתו בעולמו
(עיין באור החיים הק', ושורש הדברים בווה"ק, ז"ח עב). ויש לומר
עוד על דרך זה, הנה מצות התורה הקדושה נחלקת
לרמ"ח עשין ושס"ה לא תעשין, ועל זה נאמר (תהלים

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ושמחה ומתוך שבח והודי' להשי"ת, הננו מגישים מעומקא דליבא, ברכת מזל טבא וגדיא יאה, קדם עטרת ראשנו

~ כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ~

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת הננינה למזל טוב

בת לנכדו הרה"ג רבי אברהם ברוך באבאד שליט"א

בהולדת הנכד למזל טוב

בן לחדב"ן הרה"ג רבי יואל ווייסמאנדל שליט"א

יהא רעווא שיזכה לשובע שמחות ורב תענוג ונחת דקדושה מכל יו"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת גוא"צ בב"א.

ויקבל קבלה אמיתית שלא ישוב עוד לדבר הזה, זהו עיקר התשובה, והתעניות והסיגופים הם רק לצחצח הנשמה מהפגם. ועל כן קודם עסק התורה יהרהר בתשובה שלא יהיה בבחינת ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי (תהלים נ-טז), ויקובל תורתו לפני השי"ת לרצון, והשי"ת יעזרהו בזכות אורה של תורה לצחצח את נשמתו מכל הפגמים, כי מעט אור דוחה הרבה מן החושך ע"ש באריכות.

ובזה נבוא אל המכוון, הנה התורה הקדושה נמשלה לאשת חיל (משלי לא-י), והיא נחלקת לשנים, קיום מצות ה' בקום ועשה טוב, וגם ליזהר מלעבור על מצות לא תעשה, ולהיות סור מרע בשב ואל תעשה. והנה העבירות הם 'שנואה', שיש להתעצם בנפשו לשנוא אותם, וכמו שנאמר (תהלים צ-י) אוהבי ה' שנאו רע. ולעומת זה המצות עשין הן 'אהובה', שיש לקיימם באהבת קונו, וכמו שנאמר (דברים כח-מו) תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב. והנה ילדו לו בנים האהובה והשנואה, כי מעשי האדם במצות ה' המה לו כבנים, וכמו שנאמר (בראשית ו-ט) אלה תולדות נח נח איש צדיק, עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים. והוא מקיים סור מרע מהשנואה, ועשה טוב מהאהובה.

ואמר הכתוב, דתחלת העבודה צריכה להיות סור מרע, לשמור עצמו מן החטא, ואם נכשל יתקן מעשיו בתשובה, 'והיה הבן הבכור לשנואה', כי לרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי, והסטרא אחרא חוטפת המצות שעושה בעודו רשע, וכמו שפירש באור החיים הק' (ברייתא הפרשה) ושבת שביו, להשיב מה ששבה ממנו יצרו מבחינת הטוב, שכמה נשמות שביות בידו ע"כ.

בשם הה"ק ר"מ מזלאטשוב זי"ע לפרש (תהלים קנז-ב) שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת, הכוונה, ששוא לעבוד את ה' בזה הדרך, להיות משכים ומקדים לקיים המצות עשה שהם בקום ועשה, ולהיות 'מאחרי שבת', היינו שיאחרו להיות נזהר מלעבור על מצות לא תעשה שהוא בשב ואל תעשה ע"ש.

ובמאור ושמע בפרשתנו פירש, לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו (כב-י), דידוע דשור הוא ממדריגה גבוהה, שהוא מלשון ראייה, (כמו במדבר כד-יז) אשורנו ולא קרוב, בעולמות העליונים ובאורות העליונים. וצדיקים נקראים 'שור', כמו שמצינו ביוסף הצדיק שנקרא שור (דברים לג-יז), ו'חמור' הוא לשון חומריות המרמז על הגוף. וזהו פירוש לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו, שלא תעבוד עבודת השם יתברך בנשמה וחומריות יחד, דהיינו מבלתי ישבר מתחילה עביות חומריות שלו, זה אינו כלום, רק שצריך לשבר מתחלה כל החומריות שלו ע"כ.

ובדרך פקודיך (בהקדמתו) כתוב, דלכאורה יחרד האיש וילפת, כי על ידי עבודתו הוא מוסיף כח אל הקוצים חלילה אם לא שב מקודם על חטאיו. ולפי זה יאמר האדם, אם כן אפטיר את נפשי מעסק התורה ומצות ח"ו, עד אשר אתקן את אשר עויתי ואעשה כל התיקוני תשובה. על זה אמרו חז"ל (אבות ב-ד) אל תאמר לכשאפנה, מקודם מן העבירות שבידי ואעשה תשובה הקצובה לכל חטא ועון, אז אשנה, אל תאמר כן, כי שמא לא תפנה, היינו שלא יחיה כימים הקצובים לתעניות וסיגופים, ונמצא שכל ימיו עברו לבטלה ח"ו. אבל באמת עיקר התשובה היא החרטה באמת על מה שחטא, ואם יש בידו עוד מאותן העבירות, ישליכם מידו

לנער קטן בן שלש עשרה שנה, בשביל שהוא זולל בשר וסובא יין, והגיע תורה לסוף דעתו שכן יתגדל אחר כך להיות מלסטם הבריות, וימות זכאי ואל ימות חייב, ומדה טובה מרובה, שכאשר מתעלה בימי בחרותו, שמשאיר רושם על שנותיו לאחריו. ושנה אחת בנערותו, כולל בתוכו התעלות הרבה שנים לאחריו.

*

והנה אנו עומדים כעת בימי אלול, ימי רחמים ורצון, אשר בימים אלו עלה משה למרום ארבעים יום, מראש חודש אלול עד יום הכיפורים, והתנפל לפני ה' יומם ולילה בתפלה, וזכה שנתפייס לו ה' ומחל על החטא היותר גדול בישראל, חטא העגל, ונשאר רישומא על ימים הללו, אשר בקל יכולים להתקרב לפני ה' גם מדיוטא התחתונה. וחודש זה ניתן לנו בסוף השנה, קודם בוא הימים הנוראים, שבהם יורד אור גדול למטה, ודרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב, להיות לו הכנה הראוי לזכות לקבל האור הגדול ההוא. וחודש זה ניתן לנו להיות סור מרע, לתקן בתשובה ותפלה מה שחטאנו במשך השנה, כדי שנוכל להתעלות אחר כך בעשה טוב, כי עד שלא תיקנו החטאים, ועומדים מלוכלך בעונות, איך יתקרב ליהנות מאור ה'.

והנה אמרו (כתובות נו.) נותנין לבתולה שנים עשר חודש, ופירשו בו (עיין פנים יפות פ' אחרי) שמרמו על חודש אלול שמזלו בתולה (ספר יצירה ה-ח), אשר אז יכולת ביד האדם לתקן את השנים עשר חודש של כל ימות השנה ע"כ. ובבני יששכר (אלול א-ה) כתוב, אז תשמח בתולה במחול (ירמיה לא-יב), שחודש אלול שמזלו בתולה תשמח כשימחול ה' עונותיהם של ישראל ע"ש. וכאשר

ואם רוצה שהמצות ומעשים טובים ישארו בידו, יש לזוהר מתחלה בסור מרע, ורק אחר כך יוסיף במצות ומעשים טובים, ואז יהיו לו. ולכן ביום הנחילו את בניו 'את אשר יהיה לו', אם רוצה שהבנים היינו המצות ומעשים טובים יהיו לו, 'לא יוכל לבכר את בן האהובה על פני בן השנואה הבכור', שיתן דין קדימה לבן האהובה, המצות ומעשים טובים, בעוד שהוא 'על פני בן השנואה הבכור', כאשר עדיין מונח לפניו עבירות מבן השנואה, שלא תיקן הסור מרע, 'כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימצא לו', יש להקדים הסור מרע מתחלה, ואז יהיה לו פי שנים, הן הסור מרע מהשנואה והן העשה טוב מהאהובה, 'כי הוא ראשית אונו', זהו עיקר העבודה להיות מתחלה סור מרע, ו'לו משפט הבכורה'.

אמנם כי כן הוא שורת הדין, לתקן קודם תיקוני נפשו, החטאים והעונות, ונירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים. אך זהו רק כאשר יכיר לתת לו פי שנים, שהעונות מועטים, ובקל יוכל לתקנם, ויהא לו פי שנים, סור מרע וגם ועשה טוב. אבל בזמנינו אלו, שהעונות רבו למעלה, אל תאמר לכשאפנה אשנה, כי אולי לא תפנה, ותשאר ריק מכל, ויש להרבות בריבוי מצות ומעשים טובים, ומעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, ולנצל כל רגע מימי חייו להלביש עצמו באור התורה ומצותיה, וברבות הימים יזכה לתקן הכל.

והכתוב מסמיך לה פרשת בן סורר ומורה, להורות להאדם ללמוד מפרשה זו, עד כמה חשוב הם ימי הבחרות, כי כל מה שמתעלה בימים הללו עושה רושם על האדם על כל ימי חייו אחריו, להתגדל להיות עובד ה' בכל לבבו ונפשו. ויתבונן שחייבה תורה מיתה

לחשוק בה, שתחבר עצמך בה, ולנצל הימי רחמים ורצון הללו לקירבת ה'.

והבאתה אל תוך ביתך, יוגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה', לפרוש עצמך מכל המותרות

שאינם לעבודת קונו, יזהסירה את שמלת שביה', ותסיר את השמלה שמכסה ממך את יופיו של החודש הזה. יובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים', רומז על חודש אלול, לבכות את אשר פגם בהשכינה וכנסת ישראל, יאחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה'. וכתוב בערוגת הבשם בפרשתנו, שחודש אלול הוא 'ירח ימים', חודש שכלול בו כל ימות השנה, על דרך דכתיב (ויקרא כה-כט) ימים תהיה גאולתו ע"כ.

*

ואמר הכתוב כי תצא למלחמה על אויביך וגו' ושבית

שביו. ופירשו כי דרכו של היצר הרע לפתות את האדם מתחלה בדברים קלים וקטנים, והיום אומר לו עשה כך ולמחר עשה כך, עד שמכשילו בעבירות חמורות. וכמו כן יש להבעל תשובה ללמוד ממנו, שגם כאשר קשה עליו לשנות כל דרכיו, יש להתחיל בדברים קטנים לשפר מעשיו בכל דבר בדבר קטן, והבא לטהר מסייעין אותו להתעלות עוד יותר. וזהו ושבית שביו, שתשתדל לשבות אותו כמו שהוא שובה אותך, פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם.

האדם זוכה לנצל את החודש זה, מכבס כל הלכלוכין שנתלכלך במשך השנה. והחודש הזה הוא חודש מופלא יותר מכל חדשי השנה, מתנה טובה שיש לגעגע אליו, שניתן לו ימי רחמים ורצון לחזור בתשובה שלימה לפניו.

ושמעתי לספר על האדמו"ר מסלונים בעל נתיבות שלום וצ"ל, שפעם בחודש אלול נכנס לבית המדרש בדיחא דעתיה, ואמר כי היה לו חלום רע, ועכשיו שרואה שהיה רק חלום הוא שמח. וסיפר כי חלם לו שעומד באמצע ימי חשון, והצטער מאד איך עבר עליו החודש אלול ותשרי בלי עבודת ה' להתעלות בימים אלו, ועכשיו שרואה שעומד באמצע ימי אלול הוא שמח, על המתנה טובה שעדיין לפניו, הימים הבאים לקראתו לשלום. וענה חסיד אחד, שאצלו היה זה נחשב חלום טוב, כי הימים הללו הם עליו עול גדול מאד, והיה שמח למצוא עצמו כבר בחודש חשון.

ועל זה רימוז הכתוב, כי תצא למלחמה על אויביך, שרומז על המלחמה התמידית שבתוך תוכו של האדם, וראית בשביה 'אשת יפת תואר', רומז על חודש אלול מזל בתולה, שהיא אשת יפת תואר, מתנה טובה היפה מכל חדשי השנה, זמן שגם האדם מטהר עצמו להיות בו יפת תואר. אבל החודש ההוא נמצא בשביה, שאינו בידו להאחז בו, והוא לו לעול ולמשא, ויש עליה שמלת שביה, מסך המבדיל בינו לבינה. ומעורר אותו הכתוב 'וחשקת בה ולקחת לך לאשה', תתגבר עצמך

הגליון הזה נתנדב על ידי

מוה"ר ר' יוסף אלי' קנאפפלער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	מוה"ר ר' אייזיק מעוזי הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	מוה"ר ר' אהרן משה פריעד הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	מוה"ר ר' אפרים שטערן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיו בנו למול טוב	לע"ג מרת מלכה ב"ר יחיאל ע"ה נפטר מ"ו אלול תשנ"ה לפ"ק - תנצ"ב.ה נתנדב ע"י בנה הר"ר משה עהרענפעלד הי"ו
מוה"ר ר' שלמה שפארן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו למול טוב	מוה"ר ר' יואל בערקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מוה"ר ר' ישע שטערן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו למול טוב	מוה"ר ר' יואל ניימאן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב	מוה"ר ר' ישע צבי גליק הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב